

Mūsų Lietuva

Jornal Lituanico «NGSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSABEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR. \$ 2,00

NR: 310 (23)

SÃO PAULO — BRASIL — 1955 M. BIRZELIO MĒN. — JUNHO 11 D.

VIII METAI

VLIKo Vykdomoji Taryba Pasaulio Lietuviams

Š/m. birželio 15 d. sueina 15 metų, kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą. Su šia data sutampa ir baisiosios 1941 m. birželio dienos, kai tūkstančiai lietuvių buvo ištremti į tolimus Sovietų kraštus.

Mes čia, laisvajame pasaulyje, niekuomet neturime pamiršti tų neapsakomų vargų ir kančių, kurias mūsų broliai ir sesės yra iškentę ir turi toliau kęsti okupuotoje Lietuvoje. Meilė Lietuvai ir jos žmonių kančios įpareigoja mus skelbti visam pasauliui tą didžią skriaudą, kurią Sovietų valstybė padarė mūsų kraštui, ir prašyti jo pagalbos bei paramos.

Pasaulis trokšta taikos, jis bijo naujo karo. Bet tikros taikos ir negali būti, kol ištiesios tautos kenčia bolševikų vergijoje arba nėra tikros kad ir jos netaps bolševikų agresijos aukomis. Šiandien valstybių vairuotojai atsidėję ieško būdų šaltajam karui baigti. Planuojamos įvairios konferencijos ir pasitarimai. Nepoilsą turi susirinkti Keturių Didžiųjų konferencija. Kalbama apie koegzistenciją, apie valstybių neutralizaciją. Kai kur girdėti balsų ir apie tariamai prasidedančią naują santykiuose su bolševikais erą. Mes, lietuviai, gerai pažįsta e metodus laisvosios tautos pavergti, žinome gerai ir jų pažadų bei sudarytųjų sutarčių vertę. Turėjo me su Sovietais visą eilę mūsų laisvę ir nepriklausomybę garantuojančių sutarčių, bet kai atėjo bolševikams patogus metas — visos sutartys buvo sulaužytos, ir mūsų kraštas pavergtas. Gera valia ir teise pagrįstas sugyvenimas su Sovietais nėra įmanomas. Bolševikai pripažįsta tik klastą, jėgą ir smurtą. Su didžiausiu brutalumu jie naikina visus, kuriuos tik gali įtarti, kad jie yra priešingi jų užmačioms. Tautiečiai, šiandien mes, prisimindami anų dienų liūdnius įvykius, nors ir išblaškyti po visą pasaulį turime pakelti savo balsą ir protestuoti prieš Lietuvos užgrobimą ir pavergimą, reikalaudami grąžinti mūsų tėvynei laisvę ir nepriklausomybę. Mes turime griežtai reikalauti, kad mūsų valstybės likimas nebūtų be mūsų pačių sutikimo sprendžiamas. Tai yra mūsų šventa teisė ir pareiga.

Mūsų priešai yra ne kartą skelbę, kad mes čia esame bejėgiai. Tai netiesa. Mūsų veikla, tautinis solidarumas nuolatinis ir nenuilstamas mūsų Lietuvai padarytos skriaudos viešumon kėlimas baigia pralaužti po karo viešpatavusį «tylos samokslą». Nenuleiskime rankų ir šiuo kritišku mūsų tautai momentu. Artėja baisiosios birželio metinės. Panaudokime ir šią progą reikalauti mūsų kraš-

tui laisvės. Apeliuokime į laisvojo pasaulio sąžinę, priminkime jam dar sykį su visu akivaizdumu tikrąjį bolševikų veidą. Minėdami šį skaudų mums įvykį išskirkime viešumon, kreipkimės rezoliucijomis į valstybių vyrus, parlamentarus. viešojo gyvenimo atstovus Užkirkime kelia melagingai bolševikų propaganda, rašykime į spaudą, veikdami viešą demokratinių kraštų nusistatymą. Reikalaukime, kad pe būsimašias su Sovietais konferencijas laisvųjų kraštų atstovai paliktų ištikimi laisvės ir humanizmo principams. Tebūna baisiojo birželio įvykiai ir patirtis didysis išpėjimas Vakarams. Išskilmingai su prideramu susitelkimu minėdami sovietinio režimo aukas, parodykime pasauliui, kad už geležinės uždangos nėra nei taikos, nei laisvės. Itikinkime demokratinių kraštų visuomenę, kad tik pavergtųjų tautų išlaisvinimas, tik sovietinio imperia-

lismo sutramdymas, bet ne nuolaidos gali užtikrinti žmonių ramų ir kūrybingą gyvenimą.

Tegyvyvoja Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

Italija

Birželio m. 5 d. Italijos autonominė dalis, Sicilijos sala rinko savo parlamentą. Rinkimais susidomėjimas buvo didelis ne tik Italijoje, bet ir didžioose politiniuose centruose, kaip Vašingtonas, Londonas, nes šie rinkimai turės įtakos į Italijos vyriausybę ir jos užsienio politiką, žiūrint

kas laimės, komunistinis, centrinis ar dešinysis sparnas.

Praėjusiose rinkimuose komunistai ir krikščionys demokratai buvo pravedę po vienodą skaičių atstovų 30. Per šiuos rinkimus komunistai atlaikė savo senas pozicijas, bet krikščionys demokratai išėjo nugalėtojais, laimėdami septynis atstovus daugiau. Dabartinis Italijos ministeris pirmininkas Scelba yra kilęs iš Sicilijos salos ir jo vyriausybė jausis daug stipriau po šių rinkimų.

Maskva kviečia Adenaueri.

Sovietų Rusijos vyriausybė pasiuntė kvietimą Vakarų Vokietijos ministeriui pirmininkui prašydama jį atsilankyti Maskvoje ir tartis abu kraštus liečiančiais, politiniais ir diplomatiniais klausimais. Maskva ilgame rašte dėsto reikalingumą užmegsti santykius abiem valstybėms.

Bonnos vyriausybė dar nepasisakė nieko dėl šio kvietimo.

— Japonija ir Rusija pradėjo pasikalbėjimus diplomatiniams ir prekybiniams santykiams užmegsti. Santykių buvo nutrūkė dėl praėjusio karo pradžios, nes Japonija kariavo prieš Rusiją.

— Guatemalos vyriausybė nutraukė diplomatinius ir prekybinius santykius su Rusija ir jos sateliatais, būtent su: Lenkija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Bulgarija, Rumunija, Albanija, komunistine Kinija, Šiaurės, Koreja, Mongolija ir Vietnamu.

— Vakarų Vokietijos ministras pirmininkas Konrad Adenauer kartu buvo ir užsienio reikalų ministeris. Dabar nuotų pareigų atsisakė ir užsienio reikalams yra paskirtas

von Brentano, parlamento pirmininkas, žymus krikščionių demokratų vadas, prie Hitlerio valdžios sedėjęs kalėjime. Naujam užsienio reikalų ministeriui Lietuvos padėtis yra gerai žinoma. Jis aktyviai dalyvauja suvienytos Europos darbuose.

Lemiamoji valanda artėja.

Kaip bevertintų Maskvos politikų darbus, visvien jie kaip kuriuos Europos politikos klausimus ne tik išjudino, bet ir priėjo prie konkrečių darbų. Pavyzdžiui sutartis su Austrija, sutvarkymas Rusijos santykių su Austrija. Vakarų Vokietijos ministerio pirmininko Adenauer pakvietimas į Maskvą irgi yra nemažas žingsnis. Kokios iš to bus pasekmės, dar sunku pasakyti, bet jokių būdu negalima sakyti, kad iš to nieko praktiško nebus pasiekta. Rusijos-Vokietijos santykių ir ginčytinų klausimų sutvarkymas jau tiesioginiai liečia visą Pabaltijį. Nieko nebus nuostabaus, kad jei ne visus, tai bent didelę dalį Rytprūsių rusai siūlys Vokietijai, sutikdami dar kai kurių nuolaidų padaryti, bet su sąlyga, kad Pabaltijo klausimas nebūt keliamas. Arvo kiečiai, anglai ir net amerikiečiai nebūna sugundyti šiais, ar panašiais Maskvos pasiūlymais, sunku yra pasakyti. Jaltos Potsdamo ir kitos sutartys duoda pakankamai pagrindo šioms abejojimams. Taigi, sprendžiamoji Lietuvos likimo valanda artėja. Lietuvos laisvinimo veiksniams, diplomatom, visų laisvųjų kraštų lietuviškai visuomenei stovi prieš akis nepaprastai didelis uždavins budėti Lietuvos reikalų sargyboje ir daryti visa, kas naudinga Lietuvos reikalams. Pirmoj eilėj linkėtina, kad kuogreičiausiai VLIKas su

Diplomatų šefu susitarų dėl Lietuvos atstovo paskyrimo prie Bonnos vyriausybės.

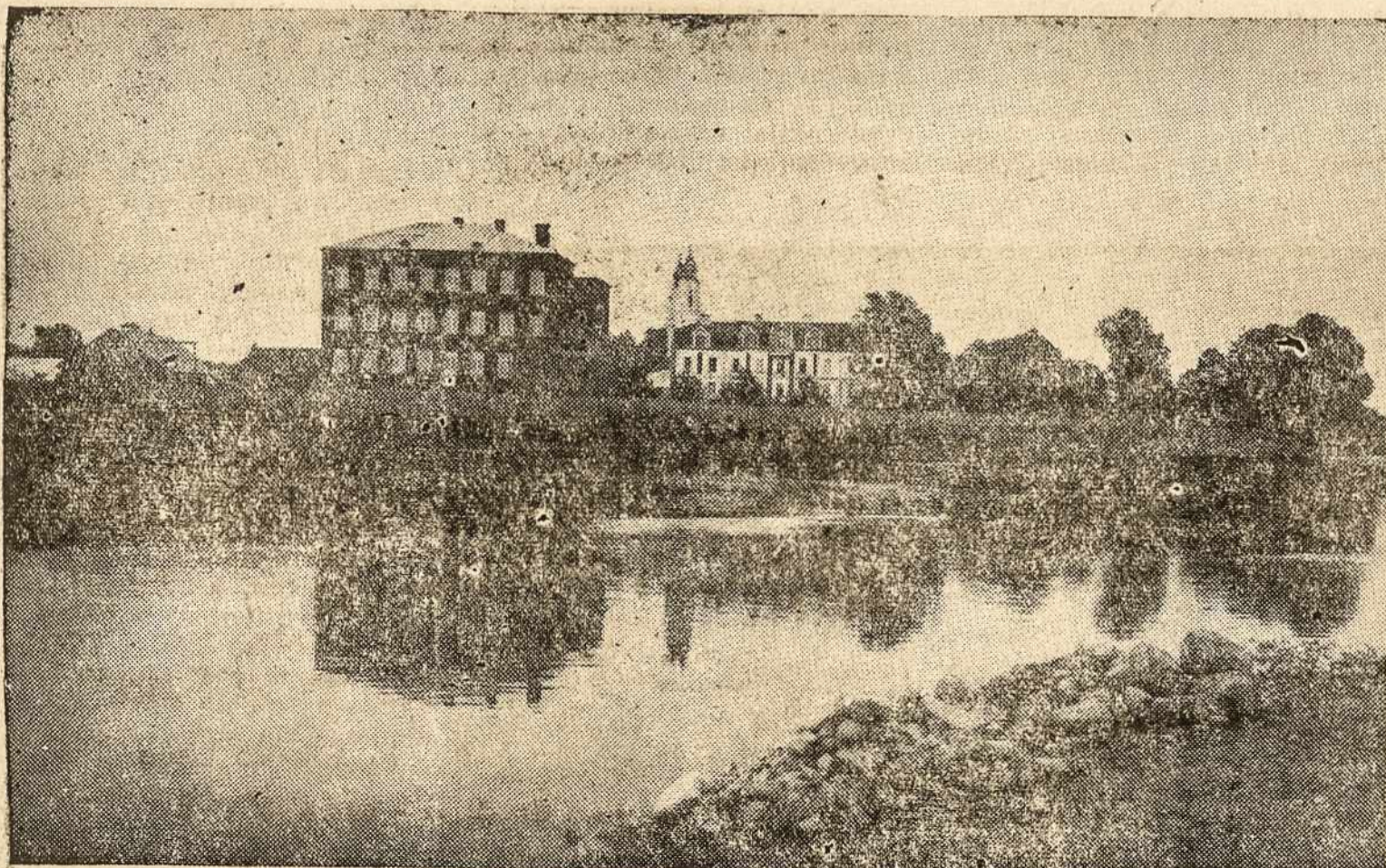
AUSTRALIJA

Camperdovene atidaryta saaitgalio mokykla, Vollongongge taip pat pradėjo darba saaitgalio mokykla. Camberroje įsteigtas lietuvių sporto klubas. Pradėjus operų sezoną Melburne, su 40 mokinių operų pastatymui ruošėsi ir lietuvis A. Ragauskaitė, kuri gegužės 14 d. jau pasirodė pirmajame spektaklyje - opere.

— D. Britanija. Tarptautinės Laisvųjų Žurnalistų Federacijos IV kongresas Londono pulk. J. Lanskronskij iš naujo perrinko vyk. komiteto vienu iš vicepirmininkų, o F. Neveravičių išrinko į revizijos komisiją. Kongresą lietuvių žurnalistų vardu pasveikino M. Bajorinas, o LZS skyriaus valdybos narys F. Neveravičius kongrese dalyvavo dviejose komisijose. Kongresas savo rezoliucija kreipėsi į laisvasias Vakarų valstybes, išpėdamas, kad per būsimojus pasitarimus su Sovietais nebūtų sutarta nieko, kas galėtų prailginti pavergtųjų tautų nelaisvę.

— JAV-se gražia! paminėtos Dainavos ansamblio 10 m., Čiurlionio sambūrio — 15 m. ir jo meno vadovo muziko A. Mikulskio 25 m. veiklos sukaktys. Čiurlionio sambūrio sukaktuvinės iškilmės buvo suruoštos Clevelande. Per pamaldas giedoją Dainavos ansamblis ir Metropolitan operos solistas A. Brazis. Į iškilmingą aktą ir koncertą, pravedę komiteto pirm. P. J. Žiūrys, susirinko apie 1.100 svečių. Akto metu taip pat išpūdingai pagerbti žuvusieji, ištremtieji ir mirusieji sambūrio nariai. Čiurlionio sambūrio garbės nariais oficialiai paskelbti: S. Smetonienė, prof. S. Kolupaila, A. Steponavičienė ir Br. Jamaikienė. Apie Čiurlionio ansamblių ir muz. A. Mikulskį paskaitą skaitė prof. J. Brazaitis. Po koncerto specialiose pagerbtuvėse su abiejų ansamblių nariais dalyvavo per 400 svečių. Jas atidarė p. J. Žiūrys, o vadovavo J. Daugėla. Ansamblio garbės narių vardu žodį tarė St. Nasvytis ir padėjo muz. A. Mikulskis. Buvo perskaityta daugiau kaip 100 sveikinimų. Apie sambūrius šiltai atsiliepė ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių spauda, linkėdama kad ansambliai ir toliau lietuviška daina pasakytų, ko trokšta mūsų pavergtoji tauta. Dalis ansamblio dalyvių buvo parodyta ir per televiziją.

— Keturių «didžiųjų» konferencija įvyks 18 d. liepos Šveicarijoj. Genevos mieste.

Vienas iš daugelio gražių Lietuvos vaizdėlių.

Halina Didžiulytė-Mošinskienė.

K. Grigaitytė

Siaubas ištiesė sparnus.

(Atsiminimai)

Birželio mėnesio 15-ta diena. Kasdieniniu įpratimu susi tvarkiusi namuose, atsisveiki nusi su savo mažuoju sūneliu, portfelio prikimštu baigia mųjų egzaminų rašto darbu rankoje, išskubėjau į gimnaziją.

Birutės gatvėje, ties autobuso sustojimo vieta, buvo susirinkusi nemaža grupė žmonių, kuri nekantriai laukė vėluojančios susisiekimo priemonės. Pažiūrėjau į laikrodį buvo lygiai 7 val. 30 min. Autobusas smarkiai vėlavo. Tai buvo tikrai neįprasta. Grupė augo. Vyrai rūkė pa pirosus, pažįstamos moterys sveikinosi savo tarpe ir kiekvienas reiškė savo nustebimą.

Praėjus 10 minučių grupelė ėmė mažėti: kas pasuko Nemuno krantinės link, kas į A. Panemunės miestelį. Aš vis dar tebesitikėjau sulaukti au tobuso, bet išgirdusi pašalietį, kuris aiškino, kad pastarieji šiandieną į Birutės gatvę neina, pasukau miestelio link.

Rytas buvo vėsus ir pilkas kaž kaip keistai ramus. Tūniai snaudė žalios jaunos liepos, sausai skambėjo skubūs praeinančių žingsniai.

Įėjau į miestelį. Rytmečio gyvenimas rodėsi toks pat, kaip visada: kas į darbą, kas nešėsi pusryčiams pieną, duoną. Skubėdama dairiausi ar prie autobuso sustojimo stulpelių nelaukia žmonių, ne. «Taigi kas tai neįprasto vyks ta» pagalvojau. Staiga pravažiavo pro šalį sunkvežimis: vienas, antras, trečias. Kiek viename jų pamačiau du ar tris formuotus ir vieną civilį. «Ką tai galėtų reikšti? Kur gi jie taip nuskubėjo?» klausiau pati savęs atsigręždama ir dar labiau paskubindama žingsnį. Žinojau, kad vėluoju į darbą, bet išieitis nebuvo nei automobilio, nei vežiko, tik vis dažniau pro šalį grindiniu pasišokėdami darėdavo sunkvežimiai. Praeivių veiduose pastebėjau nustebimą ir susirūpinimą. Sustoję prie savo namų, pažįstamieji tarp savęs kalbėjosi, apie ką? - Nežinojau, bet neramino nu jautimas kaž ko negero.

Praeinant pro daktarės A. namus pamačiau stovintį sunkvežimį pakrautą daiktų ir žmonių. Moterys buvo užvertais veidais, vyrai neramiai aplinkui trepsėjo. Greta stovėjo enkavedistas su šautuvu ant pečių.

«Matyt, iškrausto gyventojus iš būto. O juk prieš porą dienų daktarė man sakė, kad jos dukrytės susirgusios labai karščiuoja. Ne, keistai atrodo tai viskas. — krebždėjo mintyse vis labiau greitinant žingsnius.

Prie tilto radau sustojusį urzgiantį autobusą sausakimša žmonių. Išspraudžiau, nu važiauvau. Širdis netilpo kru tinėje, galvoje blykčiojo neaiškios mintys. Viena buvo aišku vėlavau neįprastai į darbą.

Kai iššokusi šančiuose prie halės, bėgau gatve prie «Metalo» fabriko. sutikau vėl kliūtį pervaža buvo užimta traukinio vagonu. Žmonės susirinkę laukė, kada jie pasijudins. Prekiniai vagonai buvo nepaprastai užkalti, lan geliai spygliuotomis vielomis užraizgyti, nesimatė sąstatc nei pradžios. Susirinkę nū riai žūrėjo tylėdami į sustingusią, labai keistą raudoną vėrtę.

«Keistoms prekėms paruoš ti vagonai», kaž kas prasitarė iš susirinkusiųjų. «Matyt, nepajudės... «suniurnėjo gre tastovintis darbininkas ir palindo po vagonais. Daug kas pasekė jo pavyzdžiu ir jau buvo kitoje pusėje, kai staiga sunkiai sugirgždėjo stabdžiai subildėjo atsimusdami buferiai ir sąstatas palengva sujūdėjo. Jis buvo nepaprastai keistas.

Nubildėjęs paskutiniam vagonui, tekina bėgau į kalną. Kvapo neatgaudama pasieki au gimnazijos rūmus. Įbėgau į mokytojų kambarį. Pamokos buvo dar neprasidėjusios.

— «Sakykit, kas čia darosi?» — vos galėjau pratarti į kelius bendradarbius, kurių išblyškę veidai ir neramus žvilgsnis man dar labiau kėlė abėjones.

— «Negerai, kolege prasidėjo išvežimai» — kaž kas man aiškino.

— «Išvežimai? Ko? Kur? Kodėl?» — nieko negalėjau suprasti. — «Kur direktorius? Inspektorius?»

— Inspektorius Č. išvežė šią naktį. Direktorius laksto iš vienos įstaigos į kitą ieškodama galimybių jį išlaisvinti.

— Bet kodėl jį veža ir į kur?

— Į Kazachstaną. O kodėl?

— To niekas iš mūsų nežino. Nepasitenkindama gantomis iš kolegų informacijomis, bėgau pas savo miela draugę gimnazijos sekretorę ponią N. Raštinėje teradau panelę P. užvertomis akimis. Ji vos tegalėjo ištarti: «Ponia N jos vyrą išvežė... o dukrytė bėgo paskui prašydam, kad ir ją paimtų. — ašaros pasruvo ir jai ir man iš akių. Nupurtė pasibaisėjimas. Dabar supratau, ką reiškė na krautas sunkvežimis prie daktarės A. namų. Dieve, kokia nelaimė ją ištiko!

Grįžusi į mokytojų kambarį, radau direktorių nepaprastai susijaudinusių.

— «Nieko nepatada, buvau NKVD, buvau milicijoje - visi purtosi nežiną kieno įsakymu suimtas inspektorius ir ponias N.

Kolegos mokytojai, prašau praveskite, kaip nors paskutines pamokas, aš turiu skubėti. Dar bandysiu per Švietimo Komisaristą daryti žygius. Vyksta masiniai suėmimai ir deportacija. Taigi - kol kas tiek, bėgu...»

Tylėdami, sunkiais žingsniais išėjome į klases. Nepa

Pas tave grįžtu

Visą, visą džiaugsmą,
Viešpatie, jau visą
Išsiulpiu taip godžiai
Iš žalių dienų!
Neradau aš niekur laimės pilnažiedės,
Šimtmečius pravertus
Pas Tave grįžtu.

O argi Tu leisi
Savo namo slenkstį
Peržengt mano kojom,
Braidančiom purvus?
Ar tos mano maldos,
Kaip laivai paklydę,
Nepasiekę kranto,
Į uolas suduž?

(Iš eil. rink. «Akys pro Vėduoklę»)

sitiko manęs įprastas skambus juokas ir vaikų triukšmas. Klasė buvo apytuštė, ištyšę mokinių veidai, pasveikino mane be entuziazmo, abejingai. Jaučiau, kad toji paskutinė pamoka neturės jokio ryšio su nustatyta programa. Ėmiau jiems kažką skaityti, bet pastebėjau, kad nei vienas jų negirdėjo mano balso ir man pačiai rodėsi viskas baltai svetima ir be prasmės. Mintys koncentravosi apie vieną juodą tašką, apfė siaubą, kuris ištiesęs plačius sparnus, veržėsi į kiekvieno pastogę.

Kaž kas iš suolo nedrąsiai atsiliopė: «Mokytoja, G tės visą šeimą išvežė ir ją... «Dabar pamačiau, kad klasėje nebuvo tos mano kuklios, bet gabios mokinėlės. Prisiminiau, kad jos tėvas buvo geležinkelietis. Už ką jį?

— O kur Regina K-tė? Prie jų namelio irgi stovėjo sunkvežimis, atsakė kuris tai berniukas. — Ir juos? — Jos tėvai dirbo «Drobės» fabrike darbininkai.

— Neįmanoma buvo tęsti pamokų. Chaosas maišėsi sakiniai. Kaž kas klasėje ašarėjo. Laimėi aštrus skambučio garsas nutraukė pamokas. Mokytojų kambarį susirinkę kolegos laukė direktoriaus parėdymo. Stebėjomės nematydami tą dieną savo tarpe rudaplaukio lotynisto, antireliginio ratelio entuziastingo steigėjo ir mizerno, įdubusia krūtine «komsorgo» visada taip kukliai užimančio vietą mokytojų kambario kampe.

Pagalvojus, supratome, kodėl jų nebuvo. Bet užtai galėjome po tiek ilgo laiko laisvai savo tarpe pasikalbėti.

Nesulaukusi direktoriaus, palikau rašomuosius darbus spintelėje ir išskubėjau namo.

Grįžtant Juopavičiaus prospekta temačiau dūminčius pilkus sunkvežimius pakrautus ir tuščius, kiekviename gi lyg išdrožti riogsojo du kareiviai ir vienas civilis. Niekas nebestoviniavo prie savo namų. Gatvės rodėsi, kaip iššluotos, tesimatė vienas kitas skubantis, susirūpinęs praeivis.

Rodos nesiekdama žemės parsiradau namuose ir tik kai pajutau arti savo krūtinės šiltą sūnaus kūnelį, supratau, kad jo dar man niekas neatėmė. Tada pamačiau kambarįje brolių ir keletą jo draugų studentų beriuošiančių aidaryti «Šamchor» bonką — «Nepykite, kad įsiveržė mē» pas jus, bet namuose nebuvome jau nuo vakar vakaro. Mes čia tik iki sutems tant «pastudijuosime», kuriam Kazachstano mieste yra univerka.»

Rodėsi tas juokas buvo taip nevietoje, o vienok, negalima buvo pasiduoti visiškai desperacijai.

Raudonas «Šamchor» sujudino kraują. — «Na, Baly, užtrauk: «Široka strana moja rodajaja...!» — Baly visai neturėjo nei balso, nei klausos. Jis tik išsižiojo, staiga užsikniaubė ant stalo ir sugriežė dantimis.

Radosi pagaliau ir mano vyras. Jis ramiu epišku tonu pasakojo, kas vyksta miestu ir išvardino daugelį pažįstamų pavardžių: išvežė draugo tėvus ligotus senokus, išvežė pažįstamos šeimos senelę su trimis anukėmis, kurių jauniausia tebuvo 9 mėnesių amžiaus (jų motina suimta kėlėjo, tėvas buvo pasitraukęs į Vakarus). Vežė nesuprantama už ką, tik aišku buvo, kad pirmoje eilėje tuos, kurie buvo kuo nors Lietuvai pasitarnavę tautos branduolį.

Manė apėmė klaiki baimė dėl vyro ir kūdikio. Sūnui tebuvo 9 mėn amžiaus. O jaunimas vis juokavo, atsidarė koservų bonkutes gėrė ir sveikata. Aš gi ruošiausi kraudama į bręžtinį maišą vaikui maisto, drabūželių, porą vertingesnių dalykelių, vaisių ir... nuodų.

Vakare viskas aprimo. Jau nuoliai išėjo į Panemunės mišką anot jų «pailsėti, pušaičių

oru pasigerėti». Jie atsisveikindami širdingai spaudė man ranką ir aš jaučiau, kad jų rankos lengvai drėbėjo, akys gi blizgėjo nenatūraliai keistai. Gal matėms paskutinį sykį? — galvojome sutartinai.

Trumpa birželio mėnesio naktis. Nors nuovargis laužė visus kaulus, akys nesimerkė. Užgėsinusi šviesą girdė jau ramų kūdikio ir vyro alsavimą. Pavirtau visa į klausą. Menkiausias krebždėjimas ir jau sedėjau ant lovos krašto. Slinko valandos... Ėmė švisti. Žydinčių akacijų šakose sučiulbo paukščiai. Iš tolo ataidėjo motoro ūžimas - pirmieji sunkvežimiai. Laukinas... Kūnas visas apsipila prakatu, širdis stingsta. Greklėje išdziūsta. Ausyse ima spengti. Ištysta minutės virsta valandomis... Kūdikis prabunda, reikia jam paruošti maisto. Mediniai sąnariai nenoromis juda.

Staiga čia pat prie mūsų namų sustoja mašina. Nubėga kraujas nuo galvos į kojas. Girdžiu prasiveria gretimo būto durys, greit žingsniai. Dūrys užsidaro. — Kūdikis prašo valgyti, bet aš negaliu pajudėti. Rodos tuojau siaubas pasibels į mūsų duris... Minutės virsta amžinybe. — Vėl — žingsniai. Piktai suburzgia užvedamas motoras. Tik tada nesamoningai pribėgę prie lango ir iš už dulkių debesio matau nutolstantį sunkvežimį.

Atsikvepiu. Prabūdęs vyras kalbina sūnelį ir kai atsipekėjusi įeinu į virtuvę staugu mano ausis pasiekia skausmingos dėjonės garsai. — Gre timame būte blaškėsi raudama sau plaukus nuo galvos moteris, kurios vyrą tik ką išvežė.

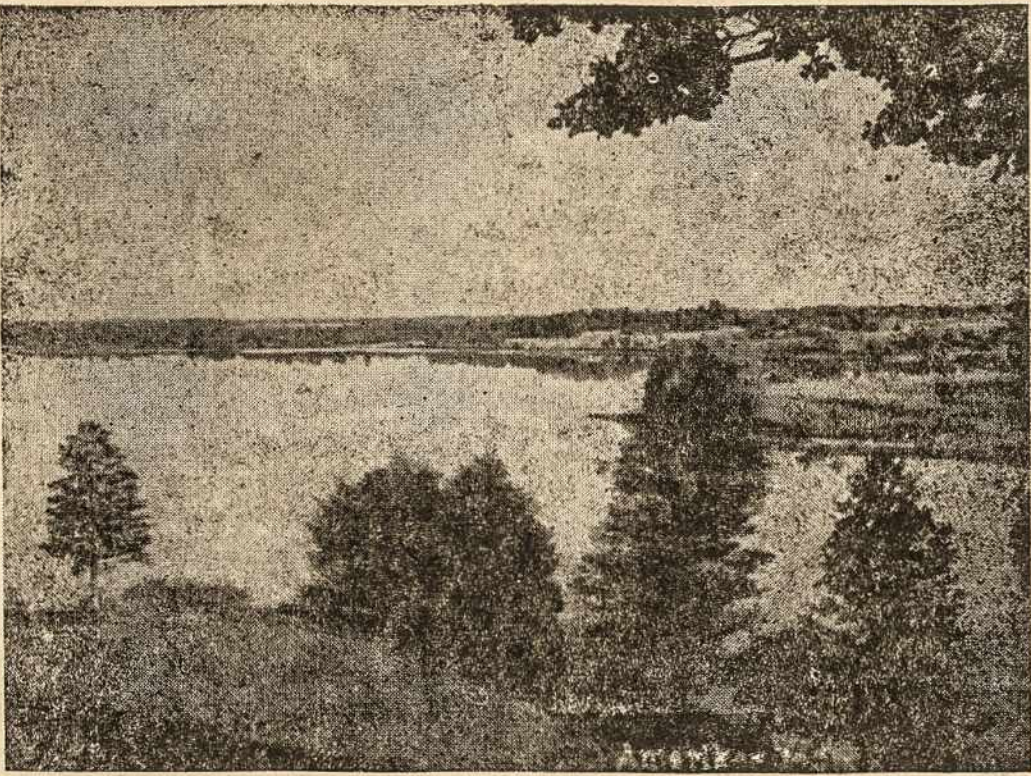
Kiek širdžių tą rytą ir dar ištyšą savaitę alpo beviltiškoje raudoje?

Daugelio mūsų nespėjo paliešti. Bet jei mus išsugojo Apvaizdos akis, tai ne dėl to kad pamirštume, jog tūkstančiai nekaltų gyvybių žuvo ir tebežūsta Sibiro taigos ir Kazachstano juodžemyje, bet dėl to, kad atiduotume savo duoklę Tėvynei ne vien už save, bet ir už tuos, kurie be laiko buvo išrauti iš gimtųjų dirvonų. Likome, kad pakėlus jų pamestą švyturį, neštume jį aukštai, nušviesdami juo laisvojo pasaulio sąmonę.

Sakmė apie Lietuvą

Būk pasveikinta, šventoji žeme, savo darbščiausių artojų prakaitu nulaistytą, savo geriausių vaikų krauju apšlakstyta. Pakelėse rymančių Rūpintojėlių žeme, rūtų darželių ir ošiančių girių, skambių dainų, nuoširdžių ir dėkingumo kupinų giesmių krašte. Didvyrių tėvyne, visad laisvės trokštanti ir laimės ilgesį puoselėjanti! Piktas priešas, iš nedraugiškos šalies atžygiavęs, pavergė tave pačioje klestėjimo pradžioje, patį karščiausios karybos metą. Jis tavo šauniausius sūnus ir darbščiausias dukras išžudė, nesuklupusius vergijon išvarė o likusiems sunkią baudžiavą įvedė. Žiaurūs savo tįjūnus ir negailestingus varovus prie kiekvieno nelaimingo pristatė ir už sunkų darbą sauja grūdų paskyrė. Tas priešas senų seniausia, gražių gražia

Lietuvos vaizdelis

(pabaiga iš 2 pusl.)

usia lietuvių gimtąją kalbą niekina, jos žodžiais savo pavergėją liūpsinti įsakdamas svetimais mintis balsiai reikšti, savo praeitį niekinti, peršvais drabstyti gundo ir difbiti ni džiugesi svetima gaida su kauti, ir pavergėjui už skriaudą ir kančias dėkoti liepia.

Tykiai, oi tykiai Nemunėlis teka, tautos gaudžią rauda ir didį skundą į marias nešdamas, laisvajam pasauliui plukdydamas, kad gailėstingai žmonės išgirstų ir kitiems pasakytų, koks negandas Tavo sunus ir dukras prislėgė, kokios pagalbos lietuviai saukiasi. Lygūs laukai gyvybe alsuoja, upeliai čiurlena, paukščiai čiulba, negėstančia viltimi pavergtuosius gaivina, gyventi ir kentėti drąsina. Vai nukris karta pačiai, vai patekės karta linksmesnė saulė, vai suplė vėsuos aikštėse Laisvės vėliava! Tada sunus motiną, sesuo brolių vyras žmoną, var-

pams gaudžiant, prisikėlimo švente sveikins, sūrią ašarą nubrauks, viens kito žaizdas aptvarstys, liūdnas dienas pamins ir į didingą ateitį sutartinai žengs, Tavo vardą žmonių garsindami, už naudingus darbus dorą žmonių pagarbą sau pelnydami. Ir per amžių amžius gyvuos Lietuva! Gyvuos ji laisva, didi ir graži!

St. Žibutis

Kiekvieną sekmadienį prie bažnyčios pas spaudos platinimą B. Šimkų galima gauti nusipirkti naujausių lietuviškų knygų, maldaknygių bei laikraščių.

«M. L.» PRENUMERATORIAMS primename pinigų siųsti šiuo adresu: Pe. P. Ragažinskas, Caixa postal 4118 - S. Paulo.

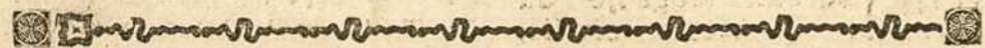
Nori patogioj, gražioj vietoj, pamary — Praia Grande įsigyti žemės sklypą?

Neuzmirsk apsilankyti Suarão.

Ten yra elektra visose gatvėse įvestas vanduo. Yra viešbutis, restoranas bažnyčia, mokykla. O svarbiausia, kad prie visų šių pagerinimų kaina pusiau mažesnė, negu kitų šaliesančių sklypų.

Via Anchieta — nauja autoestrada eina skersai Vila Suarão. Taip pat yra ir geležinkelio stotis.

Daugiau informacijų «Mūsų Lietuvos redakcijoje»

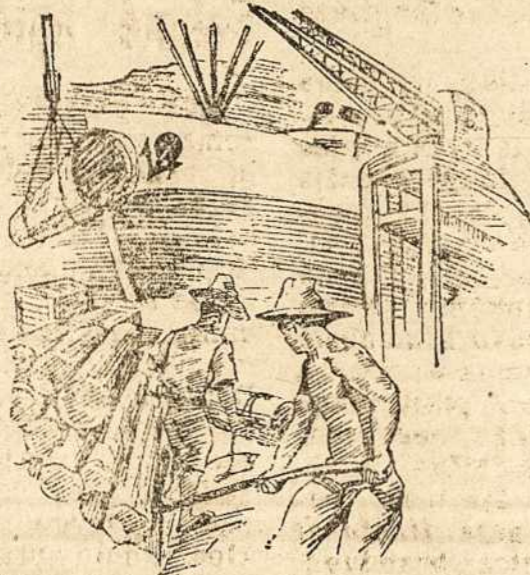
Ar jau išigijai rasytojos K. Pazėraitės idomų romana «Nusidėjėlė» ir jos novelių rinkinį «Didvyrių Zemė»? Jei ne — nieko nelaukdamas kreipkis į Mūsų Lietuvos» redakciją

Geriausias būdas sutaupyti šiais nepastoviais laikais yra dėti pinigą į nejudamą nuosavybę. Ilgai sau galvos nesukdamas įsigyk PIGIA KAINA, vos Cr\$ 20,00 už metrą žemės, ILGAM ISSIMOKĖJIMUI, dešimt procentų įmokant užperkanti, patogioj ir gražioj vietoj,

JARDIM DAS LAVRAS,

buvusioj fazendoj Lavras, vos už 9 kilometrų nuo Ribeirão Pires, prie Ouro Fino, arba už 16 nuo Suzano miesto. Sklypai įvairaus didumo, žemė tūkama daržininkystei — chacara. Kreiptis vietoj pas savininką Balį Paberžį, arba Vila Zelinoj pas Vitą Tijūnėlį. Iš miesto eina autobusai Ouro Fino pro pat minėtą nuosavybę.

Madeiras do Brasil

PRANAS & CIA. LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: Rua do México, 90 - 9.º - sala 904

Rio de Janeiro - Fone: 32-9294

— L. Sajunga Br. praneša visuomenės žiniai, kad yra galima išsinuomoti bet kurios mokyklos salę, kaip tai: vestuvėms, krikštynoms, vardadieniams arba kitokiems pobuviams. Užinteresuoti asmerys prašomi kreiptis į mokyklų prižiūrėtojus arba tiesioginiai į Sąjungos Valdymą kiekviena penktadienį, Mokos mokyklos patalpose, Rua Lituania, 67, nuo 20 iki 22 valandos.

— L. Sajungos Br. Narių Žiniai. Sąjungos Valdyma prašo visus narius pasirūpinti apmokėti nario mokesčių, ypač atsilikusių už 1954 metus, nes einant Sąjungos įstatais nei vienas narys negali atsilikti su nario mokesčiu daugiau kaip 6 mėnesius.

Apsimokantiems iš anksto už visus metus suteikiama nuolaida. Apsimokėti galima kiekviena penktadienį Sąjungos būstinėje Rua Lituania, 67 Mokoje, nuo 20 val. iki 22 val. vakaro.

SAJUNGOS VALDYBA.

MIELI LIETUVIAI!

Artinantis maudymosi sezonui ir esant laisvų kambarių kviečiame visus atvykstančius į Santos poilsiu apsistoti pas Steponaičius. Galima gauti kambarį su maistu ir be maisto. Privažiavimas automobiliu labai patogus, gatvė naujai išgrįsta. Adresas: Rua Godofredo Fraga, 173 — José Menino

“ A Š KALTINU”

(pabaiga)

Ant visų «kritikų» savo antspaudą «M. L.» redakcija uždėjo, tuoj padarydama išvadą kad p. Papartis teisingai tvirtinęs mano knygą (kaip komunizmui talkinavimą? — M.L.) ir tą teisingumą paremia citata iš «VIENYBĖS», nurodantį korektūros klaidą apie maršalą Žofrą (Joffre), kur vieton Prancūzijon pasakyta Napoleono... («A. K.» 26 pus)

Štai tai ir komunizmo buvas!

— LAPOS lietuviams pranešame, kad Lapos lietuvių gali atsitiinti laikraščius St. Saizjo krautuvėje, Rua Clemente Alvares, 137.

P A I E Š K O

1. Juliaus Baliukyno, gyvenusio Rua Laguna 81, Sacomã S. Paulo.

2. Igno Jaruševičiaus, kurio tėvas Juozas gyvena Refinadora Paulista, Usina Tamoyo, L. Paulista. Jų paieško Fr. Bernatovičius gyvenantis Amerikoje.

— Petronės Kašėtaitės-Balšūnienės ir sūnų: Petro, Alfonso, Jono ir Vlodo, nuvežtų 1926 m. iš Amerikos į Braziliją (nuvežė jų tėvas Jonas Balšūnas su pamote, ir juos palikę grįžo į Ameriką), paieško Rozalija Dabravalskienė gyvenanti Amerikoje.

Pirmyn pirmyn, trimitai šaukia...

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinską Ltda.

BALDŲ SANDĖLĪ. AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

O gal pats p. Papartis pasijuto politruko rolėje? — Gal ir «M. L.» Redakcinė Komisi ja, sutrynusi «kelnes», kadu kavo beaiškindama savo tiesas?

Todėl leiskite priminti, kad apie mano knygą «AŠ kaltinu» jau atsilies visi didesnieji pasaulio lietuvių laikraščiai (Arg. Liet. Balsa, Laikas, Vienybė, Draugas, Darbininkas, Naujienos, Nepriklausoma Lietuva ir kiti), apie ją atsilies ir didieji Brazilijos dienraščiai, vieni recenzavo plačiai, gražiai paminėdami ir mūsų Tėvyne Lietuvą («A. Gaizeta, Nr. 14-911; iš š. m. Vasario 19 d.), kiti paminėdami trumpai, kaip vertingą įnašą kovoje prieš komunizmą (Correio Paulistano ir Ultima Hora, Vasario 16 d.), dar kiti, cituodami ją ir pageidaujanti kad būtų išversta į portugalų kalbą. Prašau pašikaityti ir prisiminti, kad nuskaltėlių slėpimas, kovojant dėl Lietuvos išlaisvinimo, yra nepateisinimas!

Pagaliau, baigdamas mano pro domo suo, prašau visus, kurie jau perskaitė «AŠ kaltinu» t. t., nurodyti man ten pas ebėta nors vieną mano sakinį, kuriuo būtų užgiriamas mūsų Tėvynės pavergimas ar pateisinami mūsų Tautos laisvės budelių ir jų kolaborantų darbai. Prašau teisti mane pagal mano darbus o ne pagal metus ir mokyklų se sutrintų «kelnių» skaičių! Cituoju «AŠ kaltinu»:

— Kas prilys naujųjų barbarų vandalizmui?... Ar prisimeni raudonąjį marą, kada jis užtvino ramius lietuviškos kaimus, sodybas ir miestus? Ar prisimeni mongolų voras — trypančias ir niokojančias ilgais amžiais puoselėtą lietuvišką kultūrą? — Niekas nesitiki ir nelaukia, kad naujųjų amžių barbarai nušlakstys baltuojančius doblėlius nekaltų Lietuvos sūnų ir dukrų krauju. Milijona rankė bolševizmo hidra jau ištiesė savo baises čiauptuvus ir į tavo žemelę (57 pusl.)

— Tūkstančiai iki šiol suimtų, sušaudytų, nokankintų ar ištremtų lietuvių — jau nepatenkino kraujo ištroškusių pavergėjus! Nepatenkino ir savuosius išgamas, praradusi us paskutinius lietuviško žmogiskumo trupinius! (180 pusl.)

Ar ne puiki bolševizmo atestacija? O «M. L.» su «paparčiais» vis dėlto linkusi įti kinti savo skaytitojus, kad čia kalbama už komunizmą(?!). Neabejoju, kad visi mano «kritikai» labai gerai žino, kas būtų «AŠ KALTINU» autoriui tik už čia pacituotus knygos žodžius, jeigu jis patektų į enkavedistų nagus, bet... žmonės parašo ir tokias «kritikas» kaip p. Pabarčio «Mūsų Lietuvoje», ypač kada dreba, kad gali būt paliestas ir jų kailis — raudonas ar rudas!...

Ta pačia proga leiskite padėkoti «Mūsų Lietuvai» už tą manęs «gynimą» nuo komunistų, įtikinėjant juos, kad savo knygoje «AŠ KALTINU» ir aš esu pasitaravęs komunizmui.

Jūsų, Meldutis Laupinaitis «Aš Kaltinu» autorius.

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

— Sekmadienį po 9 val. pamaledų įvykis mėnesinis Moksleivių Ateitinių susirinkimas. Apie lietuviškų švenčių papročius kalbės mokytoja Valavičiūtė. Kviečiami dalyvauti visi moksleiviai.

— Praėjusį šeštadienį vienuolyne buvo lietuviškos mokyklos mokytojų posėdis. Buvo nutarta kartas nuo karto pranešti tėvams raštu apie mokinio lankymąsi, mokymąsi bei elgesį. (Pirmuosius pranešimus tėvai jau šiomis dienomis gaus). Seselės pakvietė mokytojas prie gražiai, sumuštinių, skanumynais ir kavute padengto stalo. Jaukioji nuotaikoj besidalint lietuviškos mokyklos rūpesčiais prabėgo pora valandų.

— Sekminių pirmą dieną švento Juozapo mokykloje įvyko lietuvių katalikų inteli gentų susirinkimas. Buvo tartasi mokslus einančio jauno mo reikalais. Dalyvavo 19 asmenų. Panašus susirinkimai nutarta daryti kiekvieną paskutinį mėnesio sekmadienį.

— Birželio 14 dieną 7 val. vakare lietuviškos mokyklos mokiniai prisimins ištremtuosius. Bus trumpas pamaldos bažnyčioje po to nakties procesija prie simbolinio partizano kapo.

— Italijos Respublikos paselbimo sukaktyvių proga, Italijos Generalinis Konsulas São Paulyje p. Franco Fontanas su Ponia savo rezidencij

je š/m. birželio mėn. 2 d. su ruošė oficialų priėmimą, kuriame, be vietos valdžios Atstovų, dar dalyvavo São Paulo Konsulų Korpusas, jų tarpe ir Lietuvos Konsulas A. Polišaitis, bei paulistų visuomenės ir Italijos vietos kolonijos Atstovai.

— Š. m. birželio mėn. 5 d. įvyko Lietuvių Sąjungos Brazilijoje extraordinarinis visuotinis narių susirinkimas Sąjungos patalpose, Rua Lituania, 67, Mooca. Susirinkimą atidarė pirmininkas p. J. Čiuvinškas, pakviesdamas susirinkimui pirmininkauti Konsulą A. Polišaitį ir sekretoriauti St. Vancevičių. Kalbėjo pirmininkas J. Čiuvinškas apie valdybos nuveiktus darbus bei apie pasireiškusių tarpe dalies narių tam tikrą pasyvumą. Iš klausius pirmininko pranešimą bei pasisakius kai kuriems iš susirinkusiųjų kelemais klausimais, susirinkimas nutarė:

Imtis visų galimų žygių pa gyvinti Sąjungos veiklą, ruošiant: vakarus, paskaitas, iškilas, susirinkimus bei pritraukiant daugiau aktyvesnių naujų narių. O kai dėl kai kurių narių pasyvumo, tai turint galvoj, kad Sąjungos nariai skirstosi į: garbės, tikruosius ir rėmėjus, liko priimtas nutarimas, kad, jei tikrasis naris praleis iš eilės tris visuotinius Sąjungos narių susirinkimus be tam tikrų rimtų priežasčių, išdeštytų raštu valdybai, pastarosios nutarimu bus perkeltas į narius rėmėjus, kurie, kaip Sąjungos įstatai sako, naudojami tik patariamai

oju balsu ir negali būti renkami jokioms pareigoms.

Be aukščiau pasakyto, bėga muose reikaluose svarstyta ir nutarta:

a) Tikriesiems nariams mėnesinis nario mokestis, pradant nuo š/m. liepos mėn. 1 d., pakeliamas iki Cr.\$ 20,00, o nariams rėmėjams, nuo to pačio laiko, pradant nuo Cr.\$ 20,00 ir daugiau į mėnesį.

b) Be to, š/m. rugpjūčio mėn. 6 d. nutarta suruošti Sąjungos patalpose, Rua Lituania, 67, Mooca, šeimyninį vakarą-koncertą su staliukais. Tuo susirinkimas šį kartą ir baigtas.

A. P.

— Liet. Kat. Bendruomenės choras, GEDULO DIENĄ minės 19 d. birželio penktą val. po piet. gimnazijos salėje Vilia Zelinoje. Pakviesti garsūs kalbėtojai. Birželio m. 19 d. 11 val. Vila Zelinoj bus pamaldos už Lietuvą.

— Šią savaitę S. Pauly lan kėsi rašytojas P. Babickas rengiamos bažnytinio lietuviško mano parodos reikalais, kuri bus Tarptautinio Eucharistinio Kongreso metu Rio de Janeire.

VYKSTAMČIU I EUCHARISTINŲ KONGRESĄ

Susirinkimas šapkiamas šį sekmadienį tuo po sumos, Bus suteiktos visos reikalingos informacijos pav. kiek atsi eis kelionė, nakvynė ir t. t.

— Cine Majestic, rua Augusta, 1475, birželio m. 28 d. pirmą kartą S. Pauly rodės įdomią filmą «O Drama do Deserto». Pelnas skiriamas seselių pranciškiečių mokyklos statybai. Bilietus galima įsigyti seselių vienuolyne arba klebonijoje.

— «Mūsų Lietuvoje» skelbiant Eucharistinio Kongreso Komiteto Rio de Janeire reikalams, buvo rašyta, kad min.

Dr. F. Meieris aukojo šimtą kruzeirų. Turi būt tūkstantį.

BAŽNYČIOMS DARBA MS AUKOJO:

Jonas Tatarūnas Cr\$1000,00
Ancanas Girskus Cr\$600,00
Po Cr\$500,00 Adona Valavičiūtė,
Ona Kavaliauskienė, Vladas Šližys, Adomas Goilevičius, Antanas Drobelis, M. I. Cr\$400,00
Po Cr\$200,00 Genovaitė Paršelienė, Veronika Bajarūnienė, Petras Zabulionis, Jonas Silickas, Gudanaivičių šeima, Vlad. Juzėnienė, Šatų (Mokos) šeima, Gysų šeima ir Ona Petrauskienė.

Po Cr.\$ 100,00:

Reifonų šeima, Žukų šeima, Bratkauskienė, Silv. Pakalnis. Už aukas nuoširdžiai dėkoju kun. P. Ragažinskas klebonas

— Seselė M. Julija, seselių pranciškiečių viršininkė yra susirgusi ir išvykusi į Samaritano ligoninę. Tikimasi, kad šiomis dienomis jau galės grįžti į namus.

NAUJOS KNYGOS

Moksleivių atatininkų kioskas Vila Zelinoje prie bažnyčios yra gavęs nemažą naujų knygų. Jas galima nusipirkti sekmadieniais prieš po pamaldų. Knygų sąrašas ir kaina bus paskelbta sekančiame «M. L.» numeryje.

— Šis «M. L.» numeris išei na tik keturių puslapių del Devintinių švenčių.

— Birželio m. 4 d. Vila Prudentėje mirė Julijona Pranaitienė, 33 amžiaus, kilusi iš Vilkaviškio apskr. Paliko nuilūdusį vyrą Joną ir 10 metų dukrelę Janetę. Septintos dienos mišios egzekvijos bus šį šeštadienį, 11 d. birželio, 8 val.

— Vila Anastacio «Mūsų Lietuvos» prenumeratoriai, prenumeratą už laikraštį gali

sumokėti mokytojai St. Kubliūniui.

— Pranas Dutkus šiomis dienomis iš Rio de Janeiro atvyko į S. Paulo, kur mano užtrukti kiek ilgiam. Apsistojo pas savo brolių Antaną Dutkų.

Liepos 9 d. visi i L. K. Bendruomenės Vakara Vila Zelinoje.

PARDUODAMAS GAZOLINO POSTAS

Gerą vietą, ant kampo rua Ibitirama ir Av. Zelina. Kartu parduodami reikalingi įrankiai automobilių bei sunkvežimių patikrinimui bei pataisymui. Teirautis, bei reikalingoms informacijoms gauti kreiptis adresu: rua Ibitirama 905, V. Prudente.

PAJIEŠKO:

Kastutė Didžiūtė Jusienė iš Palsodės kaimo, Utenos apskr. gyvenanti Urugvajuje, Montivideo, Molinos de Raffo 109, pajieško:

1) Elzos Juytės ir jos gimi nių, kilusios iš Zemaitiškių kaimo, Utenos apskr., kuri laiką gyvenusios Brazilijoje, São Paulo, ma. Apiakas 77.

2) savo dėdės Begausko Antano iš Ryliškių kaimo, Utenos apskr.

KINAS VAIKAMS IR TĖVAMS

Vila Belos sekmadienio po piečių sąskaiton yra gaunamos kultūrinės ir auklėjančio turinio filmos, kurios rodomos kiekvieną savaitę ketvirtadieniais nuo 18 val. (t. y. 6 val. vakaro). Ir sekmadieniais po piečių metų kurie vyksta nuo 15 val. ligi 18 val. Paaiškinimai lietuvių kalboje. Groja liet. plokštelių muzika. Įėjimas laisvas visiems

Popiečių vedėjas

NEPRALEIS! PROGOS!

Vila Alpinoje geromis sąlygomis parsiduoda namas su sklypu: del smulkesniu informacijų kreiptis į Pr. São José, 4 — Vila Zelinoje.

— Parduodamas geras sklypas žemės (330 kv. metrų) Vila Zelinoj, geroj vietoj, rua Monteiro Soares Filho (buvusioj penktoj gatvė) greto nr. 105. Kaina 500 kruzeirų vienas metras. Teirautis šiuo adresu: Rua Venda Nova 157 pas Balį Rimkų.

NEPRALEISK PUKIOS PROGOS

Nupirkti skubiai parduodamos krautuvės, su gerais pirkejais, geroj vietoj, rua Itaca rambi, 13 (buvusi travessa Rio do Peixe). Daugiau informacijų vietoje.

IRMAŲ BAUZYS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Praça São José, 8 Sal. 1 e 2 - V. Zelina - S. Paulo

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis. trat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažu, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

BIRŽELIO 14 D. MINĖJIMAS

Šiuo pranešama, kad BIRŽELIO 14 D. MINĖJIMAS įvyks birželio mėn. 11 d. (šeštadienį) 19 val. São Bento vienuolino salėje prie Largo São Bento.

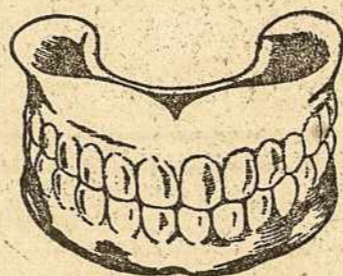
Kviečiami visi dalyvati.

Minėjimo Komisija

ALBERTAS PAVILAVIČIUS

teisinis patarėjas prie advokato
RUY DE MELO PEREIRA

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai. Raštinė: Rua Senador Feijo, 176 5-and. sala 520 Rezidencija: Rua Itaqueri, 431 São Paulo

Dentistas Clínica Dentária Popular

“São Judas Tadeu”

DIRETOR: Dr. Augusto Ribeiro Leite

Praça São José, 8 - salas 3 e 5

Vila Zelina

Dentaduras — Pontes — Extrações — Obturações
DIURNA E NOTURNA

